

ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΟΥ ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ

Βρυξέλλες 6 Δεκεμβρίου 2001

Οι γυναίκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέφρασαν με πολλούς και ποικίλους τρόπους τη συμπαράστασή της στις πολύπαθες γυναίκες του Αφγανιστάν. Από παντού υψώθηκε φωνή, για να δοθεί, κατά τη διάρκεια των συζητήσεων για το νέο καθεστώς του Αφγανιστάν, προτεραιότητα στα ανθρώπινα δικαιώματα, και μάλιστα στην προστασία και πλήρη συμμετοχή των γυναικών. Γυναικείες και άλλες ΜΚΟ σε ευρωπαϊκό επίπεδο κινητοποιήθηκαν για το σκοπό αυτό με διακηρύξεις, εκστρατείες συμπαράστασης και άλλες εκδηλώσεις.

Σε ειδική σύνοδο που έγινε στις Βρυξέλλες στις 6 Δεκεμβρίου 2001, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Λόμπυ Γυναικών και σε συνέχεια της συνόδου κορυφής της Βόνης, κάλεσε αφ' ενός εκπροσώπους των Αφγανών γυναικών να εκθέσουν την κατάσταση που επικρατεί σήμερα στη χώρα τους και να ιεραρχήσουν τις ανάγκες τους και αφ' ετέρου εκπροσώπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του γυναικείου κινήματος να δώσουν φωνή στην ευρωπαϊκή συμπαράσταση, για να προκύψουν έτσι οι μελλοντικές στρατηγικές για τη συμμετοχή των Αφγανών γυναικών στη ζωή της χώρας αυτής.

Με παρούσες πολλές Αφγανές γυναίκες στην αίθουσα, τέσσερις εκπρόσωποί τους εξέφρασαν με τρόπο συνταρακτικό την κατάσταση και διέγραψαν τις ανάγκες τους και τις προτεραιότητες για βοήθεια.

Η πρώτη από τις Αφγανές μίλησε για το τεράστιο πρόβλημα των προσφύγων. Οι Αφγανοί που έχουν εγκαταλείψει τη χώρα είναι η μεγαλύτερη ομάδα προσφύγων που γνώρισε ο κόσμος. Το μεγαλύτερο μέρος τους, 65% περίπου, είναι γυναίκες και παιδιά. Για τους ανθρώπους αυτούς τροφή, στέγη, ασφάλεια, υγιεινή είναι πράγματα πολύ περιορισμένα έως ανύπαρκτα. Ο επαναπατρισμός αδύνατος. Στο Αφγανιστάν έχει καταστραφεί κάθε υποδομή και δεν υπάρχει για τους πρόσφυγες ελπίδα για ζωή, αν γυρίσουν πίσω. Η διεθνής κοινότητα δεν πρέπει να επιβάλει υποχρεωτικό επαναπατρισμό, λέει η γυναίκα αυτή, πρέπει να φροντίσει για προγράμματα βοήθειας των προσφύγων που να περιλαμβάνουν τα πιο επείγοντα: ασφάλεια, προστασία, στέγη, υγεία, πρόληψη ασθενειών.

Μια δεύτερη Αφγανή μίλησε για την παιδεία. Για 23 χρόνια ο αφγανικός λαός έζησε στο σκοτάδι. Κάθε υποδομή έχει καταστραφεί, καθώς και κάθε ίχνος πολιτιστικής κληρονομιάς. Οι Ταλιμπάν απέκλεισαν από το σχολείο δύο γενές κοριτσιών. Οι γυναίκες του Αφγανιστάν χρειάζονται επείγοντως εκπαίδευση και πρόσβαση στην πληροφόρηση. Ιδιαίτερη μέριμνα απαιτείται για τα ορφανά που ζούν στους δρόμους. Μέχρι το Μάιο του 2002 πρέπει ν' αρχίσουν να λειτουργούν ανοιχτά σχολεία για κορίτσια και αγόρια, να καταρτιστούν εκπαιδευτικά προγράμματα, να βρεθεί εκπαιδευτικό υλικό, να ανακατασκευαστούν τα σχολεία που έχουν καταστραφεί. Σε μια πιο μακροχρόνια βάση να ξανατυπωθούν βιβλία αφγανικής λογοτεχνίας και να γίνουν μεταφράσεις. Να εισαχθούν δημοκρατικές αξίες μέσω εκπαίδευσης και καλ-

Διαδήλωση της RAWA για τη Διεθνή Ημέρα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Πεκίνο, 10/12/2001

λιέργειας, που θα μπορούσαν να δράσουν σαν καταλύτες, για να γιατρευτούν οι εθνικές πληγές.

Για το θέμα της υγείας μιλά μια τρίτη Αφγανή. Οι γυναίκες, λέει, πρέπει να συμμετάσχουν στην προσπάθεια για την υγεία. Οι πιο επείγουσες ανάγκες είναι για φάρμακα και ιατρικό εξοπλισμό, για ξαναχτίσιμο των νοσοκομείων. Χρειάζονται επίσης εθνικά προγράμματα και εκπαίδευση ιατρικού προσωπικού. Χρειάζεται ακόμη να ξαναγίνουν τα κέντρα υγείας στις αγροτικές περιοχές, να ληφθεί μέριμνα για τους τραυματίες, να γίνουν εργαστήρια, να αντιμετωπιστεί το τεράστιο πρόβλημα των ναρκομανών.

Και τέλος, το νομικό καθεστώς. Η Αφγανή που μίλησε για το θέμα αυτό τόνισε ότι χρειάζονται βασικές και θεμελιώδεις αλλαγές στο νομικό καθεστώς της πατρίδας της. Το πρώτο και πιο σημαντικό είναι η επιστροφή της ειρήνης, χωρίς την οποία τίποτα δεν είναι δυνατό. Η πολιτιστική, οικονομική, πολιτική ζωή να θεμελιωθούν πάνω στις βασικές αρχές του ΟΗΕ. Οι Αφγανές γυναίκες ν' αποκτήσουν ξανά τα δικαιώματά τους. Να οικοδομηθεί η εθνική κυριαρχία της χώρας, να μην υπάρχουν διακρίσεις. Το νέο σύνταγμα να ξαναδώσει στις γυναίκες τα πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματά τους, να αποκαταστήσει τον κοινωνικό ιστό της χώρας. Να γίνουν ελεύθερες εκλογές και να αποφευχθεί το μονοπώλιο των ανδρών στην κυβέρνηση. Οι Αφγανές γυναίκες μάχονται για τη χαμένη ταυτότητά τους. Ελπίζει ότι ο κόσμος δεν θα τις ξεχάσει ξανά.

Το λόγο πήραν και άλλες Αφγανές γυναίκες που βρισκόνταν στην αίθουσα. Υπογραμμίζουν άλλα προβλήματα, όπως αυτό των ναρκών, που σκοτώνουν χιλιάδες παιδιά, από τις οποίες είναι γεμάτο το Αφγανιστάν. Οι πρόσφυγες δεν θέλουν να γυρίσουν, γιατί δεν θα έχουν πού να ζήσουν. Ευχαριστούν τις αδελφές τους στην Ευρώπη για τη συμπαράσταση που βρίσκουν. Τις παροτρύνουν να θυμούνται το Αφγανιστάν. Να υποστηριχθεί η δημοκρατία σε όλη την περιοχή. Ζητούν αποστρατικοποίηση. Επισημαίνουν την έλλειψη ανοχής από τη θρησκεία.

Και τέλος μιλούν επιφανείς γυναίκες εκπρόσωποι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και ΜΚΟ. Δηλώνουν την αμέριστη συμπαράστασή τους και υπογραμμίζουν σημαντικά

πράγματα: ο πόλεμος πρέπει να σταματήσει, τα δικαιώματα των γυναικών να αποκατασταθούν, να σταματήσει η βία, να μαζευτούν οι νάρκες, να πάνε οι γυναίκες στο σχολείο σαν ένα πρώτο βήμα για την ενδυνάμωσή τους. Ανάμεσα στις γυναίκες αυτές το λόγο παίρνει και η Μαργαρίτα Παπανδρέου, που δηλώνει τη δέσμευση των γυναικείων οργανώσεων να εργαστούν για αλλαγή στο Αφγανιστάν, σταμάτημα της βίας και πρόοδο των γυναικών με έμφαση στην παιδεία.

Την ειδική αυτή σύνοδο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου παρακολούθησε ομάδα 30 γυναικών από την Ελλάδα, που εκπροσωπούσαν γυναικείες οργανώσεις και

MME. Στην ομάδα μετείχε και η υπογράφουσα ως μέλος του Δ.Σ. του Συνδέσμου για τα Δικαιώματα της Γυναίκας. Η ομάδα, που εξεδήλωσε με πολλούς τρόπους τη συμπαράσταση των Ελληνίδων προς τις Γυναίκες του Αφγανιστάν, μετέβη στις Βρυξέλλες ως προσκεκλημένη της Ευρωβουλευτού Άννας Καραμάνου, που οργάνωσε με άριστο τρόπο την αποστολή και ηγήθηκε των εκδηλώσεων συμπαράστασης προς τις Γυναίκες του Αφγανιστάν.

Λιλή Κουράκου